SPA Nieuws • Juni 2021 • Editie 1104

Senioren Politie Amsterdam

Van Ipk tot nu 286 pk

Conceptrealisatie:
Ter Hoeve Media

Vormgeving:
Charity Arents

DTP & Advertentieopmaak:
Charity Arents

Ter Hoeve Media
IJsselburcht 3
6825 BS Arnhem
026 - 410 01 40
info@terhoevemedia.nl
www.terhoevemedia.nl

Algemene voorwaarden
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door foto-kopieën, opname of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgever en auteurs verklaren dat deze uitgave op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld, evenwel kunnen uitgever en auteurs op geen enkele wijze instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van deze uitgave wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren.

BESTUUR SPA

Beschermheer: Frank Paauw, hoofdcommissaris van Politie, Chef Eenheid Amsterdam
Ereleden: C.L. Gorissen, G.A. v.d. Erve - **Lid van verdienste:** D. Brouwer

Voorzitter
Joop Reder
voorzitter@spa-amsterdam.nl
06 54 66 61 96 / 020 619 54 91

Secretaris
Rob Heida
secretaris@spa-amsterdam.nl
06 42 09 36 75 / 020 695 20 84

Penningmeester - Ilona Stap
penningmeester@spa-amsterdam.nl
Redactiecommissie
075 684 40 96

Ledensecretaris
Frank van den Berg
ledensecretaris@spa-amsterdam.nl
020 667 01 82

Sociale contacten
Arie Broekhoff
sociale-contacten@spa-amsterdam.nl
034 626 44 46

SPA webmaster
Han Varkevisser
webmaster@spa-amsterdam.nl
06 51 79 76 94

Commissielid evenementen
Fred Hoedeman
evenementen@spa-amsterdam.nl

Commissielid evenementen
Bertus Swaager
06 46 29 67 77

Redactiecommissie
Pieter Pistoor
eindredacteur@spa-amsterdam.nl
06 24 58 98 20

Ondersteuning beheer
Hans Meijlink

Juridisch adviseur
Rob Meerman

Spa web-redacteur
Bert Lustig
webredacteur@spa-amsterdam.nl

DOUWE BROUWER KONINKLIJK ONDERSCHEIDEN 6

SENIOREN POLITIE AMSTERDAM — SPA — WWW.SPA-AMSTERDAM.NL

DUBBELE MOORD 10

VERHALEN VAN BERT 14

GEWELD TEGEN HULPVERLENERS 23

GEPENSIONEERD HET BESTUUR

Sinds de opening van het Spa-honk aan de Rijksstraatweg, werd het gebouw schoongemaakt door Raymond Simons, werknemer van het door de politie ingehuurde bedrijf CSU. Tien jaar lang was hij op de vaste openingsdagen ‘s-morgens vroeg aanwezig om het gebouw spic en span schoon te maken. Raymond, een opgeruimde vrolijke man, werd in de loop der jaren opgenomen in de grote familie van gepensioneerde collega’s. Geen verzoek was hem te veel en hij deed zijn werkzaamheden met een lach op zijn gezicht. Nu was voor hem de tijd aangebroken om, na een lang werkzaam leven, zelf met pensioen te gaan. Het bestuur besloot om daar buiten zijn werkgever om, bijzondere aandacht aan te besteden. Onze secretaris Rob Heida belde Raymond om op dinsdag 13 april naar het SPA-honk te komen, voor een bijzonder schoonmaakklusje. Tot zijn grote verbazing werd hij door het bestuur in kleine kring ontvangen. Nee... er was geen schoonmaakklus, maar wel koffie met gebak. Tijdens deze intieme bijeenkomst werd hij toegesproken door voorzitter Joop Reder en werden zijn verdiensten voor de SPA nog een dunnetjes overgedaan. Joop bedankte hem uitvoerig en vertelde dat het bestuur had besloten om hem te benoemen tot bijzonder lid en hij liet dat vergezeld gaan met een bos bloemen, een enveloppe met inhoud en een alcoholische versnapering. Onze webmaster Han Varkevisser deed daar nog een schepje bovenop en bood hem een gratis computercursus basisvaardigheden aan, bij ons in het SPA-honk. Raymond was geheel overdonderd en bedankte het bestuur voor deze voor hem zo bijzondere verrassing. Hierna werd het samenzijn afgesloten. Raymond zullen wij zeker terugzien bij door ons te organiseren evenementen en op cursus bij Han.

Raymond welkom als bijzonder lid van de SPA.
Bestuur SPA

Van het bestuur
De SPA is weer open en de versoepelingen zijn dusdanig dat wij onze activiteiten langzamerhand weer op kunnen starten. Buiten de reeds in dit nummer gepubliceerde activiteiten in augustus en september zullen ook de bingo- en klaverjasmiddagen weer van start gaan. Zie hiervoor de evenementenkalender.

EVENEMENTENKALENDER

DAG	DATUM	ACTIVITEIT	TIJD	LOCATIE
Zaterdag	14 - 08 - 2021	BBQ	15:00 uur	SPA-Honk
Dinsdag	07 - 09 - 2021	Bingo	13:00 uur	SPA-Honk
Dinsdag	21 - 09 - 2021	Klaverjassen	13:00 uur	SPA-Honk
Woensdag	22 - 09 - 2021	Weerribben dagtocht	Info volgt	Info volgt

NB. Klaverjas en Bingo zijn steeds op de 3e dinsdag van de maand. Klaverjassen in de oneven maanden en bingo in de even maanden. SPA Honk bereikbaar met GVB Bus lijn 41 halte Plataanstraat (voor de deur SPA Honk).

Let op: nieuw telefoonnummer: 06-18 62 24 02

SPA-honk | Rijksstraatweg 56 | 1115 AT Duivendrecht | Bankrelatie:
NL 89 INGB 0000451020 | t.n.v. Senioren Politie Amsterdam

VOORWOORD
van de voorzitter

Normaal gesproken is de maand juni de maand waarin wij ons voorbereiden op de zomervakantie. Die vanzelfsprekendheid is er dit jaar niet, maar voorzichtig kruipen wij uit de coronabeperkende maatregelen. Ik denk dat de meeste van onze leden inmiddels gevaccineerd zijn en het laat zich aanzien dat de versoepelingen een steeds grotere vorm aannemen. Ons verenigingsleven heeft meer dan een jaar volledig platgelegen en inmiddels snakken wij allemaal naar de terugkeer van ons normale bestaan. Als ik dit schrijf gaat de horeca weer voorzichtig open en de terrassen raken weer bevolkt. Ik zeg met nadruk voorzichtig, want het loslaten van de beperkende maatregelen is nog erg broos, maar we gaan de goede kant op.

Het ziet er inmiddels weer belovend uit en het bestuur van de SPA heeft besloten om het SPA-Honk vanaf 8 juni weer te openen. Natuurlijk houden en respecteren wij de alsdan geldende maatregelen van het RIVM, maar het zijn wel de eerste stappen naar het nieuwe normaal. In dit nummer van het SPA-nieuws vindt u de aankondiging en inschrijving voor twee evenementen, namelijk een prachtige busreis en onze jaarlijkse BBQ. Van harte aanbevolen.

Ik spreek de hoop uit dat elkaar binnenkort weer fysiek kunnen ontmoeten.

Joop Reder

DOUWE BROUWER KONINKLIJK ONDERSCHEIDEN DOOR JOOP REDER

Bij de jaarlijkse uitreiking van koninklijke onderscheidingen, werd ons lid van verdienste Douwe Brouwer koninklijk onderscheiden. Douwe werd door de burgemeester van Amsterdam aangenaam verrast. Zij deelde hem mede, dat het Zijne Majesteit de Koning had behaagd om hem te benoemen tot "lid in de orde van Oranje Nassau". De daarbij behorende versierselen kon zij echter niet opspelden, maar moest zij noodgedwongen op gepaste afstand uitreiken i.v.m. het corona virus. Die eer was weggelegd voor zijn kleinzoon, die de onderscheiding op de revers van zijn opa speldde. Het bestuur van de SPA feliciteert Douwe met deze, in onze ogen, dik verdiende onderscheiding. De motivatie waarom hij werd onderscheiden, leest u hier onder.

Geachte meneer Brouwer,
Nadat u het Waddeneiland verliet, heeft u 20 jaar lang Amelandse avonden georganiseerd voor Amelanders die hun geluk, net als u, aan de overkant beproefden. Als Amsterdamse politieagent was u betrokken bij roerige zaken als de Japanse koffermoord en de rellen rondom het Koninklijk huwelijk. U miste nooit één werkdag en werd op handen gedragen door uw collega's. En dat geldt eigenlijk nog steeds bij de Senioren Politie Amsterdam, waar u als reisleider optrad en gezellige bijeenkomsten organiseerde. Naast uw werk was u jarenlang bestuurslid en wedstrijdsecretaris in het amateurvoetbal. Eerst bij de voetbalclub "KBV" en sinds 2004 bij "SV Nieuw Sloten." Die jonge vereniging is zeer content met de ervaring en wijsheid die u naar de bestuurskamer brengt.

U blijft natuurlijk voor altijd een Amelander, maar gelukkig bent u ook een echte Amsterdammer geworden.

Meneer Brouwer, het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd u te benoemen tot "Lid in de Orde van Oranje Nassau." ■

DAGTOCHT NAAR DE WEERRIBBEN

Nu de berichtgevingen over versoepelingen voorzichtig de goede kant op gaan, is de evenementencommissie inmiddels al druk bezig om voor u de nodige evenementen te organiseren. Als alles goed gaat, kunnen wij na de vakantie weer op reis en hebben wij voor u een prachtige dagreis in petto. Wij gaan naar de "Weerribben". U wordt op 22 september 2021 per luxe touringcar van "Labots Tours" vervoerd naar 't Binnenhof' in Paasloo en daar worden wij ontvangen met twee koppen koffie/thee en een "boerenbrok". Daarna staan er drie klassieke rijtuigen klaar voor een tocht door de "Weerribben" naar de horse experience in Oldemarkt. Daar gaan we een uitgebreide lunch gebruiken. Na de lunch wordt er begonnen met een korte intro over de stalhouderij, gevolgd door een rondleiding en bevlogen uitleg bij de diverse onderdelen. Dat geheel wordt ondersteund met een demonstratie. Na dit alles nemen wij weer plaats in de rijtuigen om via een leuke route terug te gaan naar Paasloo. Omstreeks 16.30 uur is er tijd voor een borrel, waarna het tijd wordt voor het diner.

Dat diner bestaat uit:
Voorgerecht:
Een ruime keuze aan gerookte vissoorten, carpaccio met Parmezaan, Vitello tonato en vier (4) verschillende salades. Dan volgt live & cooking

Hoofdgerechten:
Een warme live bereiding van onder andere: Black Angus Grained Fed biefstuk, hertenfilet, Vlaamse stoofschotel, medaillon van het "Livar" varken, duurzaam gevangen zwarte heilbot, gamba's, zalm, Pulled Oats en roergebakken lupine. Alle gerechten worden geserveerd met bijpassende garnering en dressing en op a la carte wijze gepresenteerd. De hoofdgerechten worden begeleid met een warme groente en een aardappelgratin.

Dessert:
De maaltijd wordt afgesloten met een "dame blanche" of sorbet, aangevuld met gerechtjes van de tijd van het jaar. Als er speciale dieetwensen zijn, dan horen wij dat graag bijtijds, zodat wij het restaurant daarvan in kennis kunnen stellen.

Na het diner keren we terug naar Amsterdam. De SPA biedt u deze reis aan voor de zeer gereduceerde prijs van slechts €60 per persoon, voor introducees €90 p.p. Een koopje als u naar het gebodene kijkt. Wilt u deelnemen aan deze prachtige dagtocht, dan maakt u voor 23 augustus 2021 het vereiste bedrag over naar: Bankrekening NL89 INGB0000451020, onder vermelding van dagtocht SPA. Betalen is inschrijven. SPA-leden gaan uiteraard voor, maar als er plaatsen over zijn, kunnen introducees mee voor €90 p.p... Denkt u vooral aan uw reis- en annuleringsverzekering! Mochten er onverhoeds door het RIVM i.v.m. het coronavirus strengere maatregelen worden genomen, dan wordt uw geld door de SPA terug gestort op uw rekening. Dus... schrijf snel in, want vol is ook werkelijk vol. ■

DE JAARLIJKSE BBQ

Ook nu organiseert de evenementencommissie weer de jaarlijkse BBQ. Vorig jaar kon het evenement i.v.m. het COVID-19 virus en de daaraan verbonden maatregelen geen doorgang vinden, maar dit jaar zijn de vooruitzichten een stuk beter. De tent op de binnenplaats staat er alweer. Wij hebben nu eens gekozen voor een andere cateraar. Zaterdag 14 augustus 2021 hebben wij gepland als datum voor dit festijn.

Wat wordt er u die dag aangeboden

Ontvangst met een drankje en als het vuur is opgestookt kunt u een keuze maken uit de navolgende gerechten van vlees en vis. Kipsaté, runderhamburger, merguez lams worst, gemarineerde runderfilet, kalkoen spies, gamba's, stokbrood met aioli en kruidenboter, koude pastasalade met gerookte kip, Griekse salade met feta, ijshoorntje met een keuze uit de smaken walnoot, aardbeien of vanille, uiteraard met of zonder slagroom. Deze gezellige BBQ, inclusief de daarbij behorende drankjes, wordt u door de SPA voor de prijs van slechts €30 p.p. aangeboden, voor introducees €40 p.p.. Het geheel wordt muzikaal opgeluisterd door onze huis DJ Rob Heida. Het inschrijven gaat weer op de bekende manier door overschrijving van het vereiste bedrag op de bankrekening van de SPA: **NL89INGB0000451020** onder vermelding van **BBQ**. **Graag voor 31 juli 2021.** Overschrijven is meedoen! ■

IN MEMORIAM
KOOS WIEGERTJES.

Op maandag 26 april jl. bereikte ons het bericht, dat Koos Wiegertjes plotseling was overleden. Koos heeft in diverse instanties bestuursfuncties bekleed, o.a. bij het CDA van de gemeente Mijdrecht, in de functie van secretaris en heeft hij als zodanig de eerste samenvoeging van de gemeenten Mijdrecht, Wilnis en Vinkenveen tot een goed einde gebracht. Ook was hij voorzitter van de stichting "LIA" en van het winkelcentrum Schalkwijk in Haarlem. Bij de SPA maakte Koos sinds april 2015 deel uit van de evenementencommissie en organiseerde hij het dertigjarig bestaan van de SPA. Velen van u zullen zich die dag nog herinneren met onze vaartocht, het bezoek aan het "Avifauna" in Alphen aan de Rijn en het afsluitende diner. Een dag die klonk als een klok. Op de soosmiddagen en met name de bingomiddagen presenteerde hij heerlijke zelfgemaakte gevulde eieren. Een paar jaar geleden werd hij getroffen door een herseninfarct. Koos was daarvan nog steeds herstellende. Tijdens een wandeling werd hij echter plotseling onwel en reanimatie mocht niet meer baten. De SPA verliest aan Koos een toegewijd lid en binnen onze vereniging laat hij een grote leegte achter. Onze gedachten gaan uit naar zijn nabestaanden en met name naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur SPA

DE DUBBELE MOORD IN DE MARIANNE PHILIPSSTRAAT

JOOP VAN HEUVELN

Het is donderdag 2 juli 1998 omstreeks half vier als de brandweer met groot materieel uitrukt naar de Marianne Philipsstraat 10 te Amsterdam, waar ongeruste buurtbewoners rook uit het perceel zien komen. Omdat niet zeker is waar de brand woedt, worden zowel de deur van de begane grond als de deur van de bovenverdieping geforceerd. Al spoedig blijkt dat er brand is in de woning van de bovenverdieping welke bestaat uit een eerste etage en de zolderverdieping. Ter plekke blijkt dat er alleen brand is op de zolderverdieping, maar voordat de brandweerlieden daar komen treffen zij op de eerste verdieping een dode man aan. De man ligt vast gebonden op het bed, terwijl het bed doorweekt is met vermoedelijk benzine. Op de zolderverdieping treffen zij nog een dode man aan. Het lichaam is flink aangetast door een brand die ook de zolderverdieping heeft vernield. Om het vastgebonden slachtoffer op het bed te redden volgt er inzet van ambulancepersoneel en personeel van de traumaheli, echter zonder positief resultaat. Als ongeveer anderhalf uur later personeel van de groep Ernstige Delicten ter plaatse komt is de plaats delict door ongeveer 15 personen bezocht. Niet bepaald een gunstige situatie. Het slachtoffer is los gesneden van het bed en ligt er naast.

De woning wordt volgens de regelen der kunst vastgelegd en de lichamen worden overgebracht naar het mortuarium van de VU. De volgende dag wordt er op beide lichamen sectie verricht en samen met John Pel onderwerp ik de woning aan een grondig onderzoek. John vanuit zijn forensisch kennis en ik vanuit de tactiek. Hieruit blijken de volgende feiten: Het bed waarop het slachtoffer lag is doorweekt met benzine. In het bed tussen de dekens worden de identiteitspapieren van beide slachtoffers aangetroffen. Uit de woning missen wij o.a. de GSM van een van de slachtoffers en een hasjpers welke enkele uren voordat de lichamen zijn aangetroffen is gekocht te Amsterdam. In de kleding van één van de slachtoffers wordt een reçu van de aankoop aangetroffen. Uit de brandresten op de zolderverdieping kan worden opgemaakt dat alles in gereedheid wordt gebracht om harddrugs te verwerken, te vermengen en te versnijden. Harddrugs worden niet aangetroffen. Wel materiaal om een en ander te versnijden. Er wordt o.a. DNA afgenomen van het touw waarmee een verdachte was vastgebonden en in een afvalemmer in de keuken worden peuken aangetroffen van twee verschillende merken.

Uit verklaringen van familieleden blijkt dat geen van de slachtoffers heeft gerookt. s' Avonds wordt er nog een tap aangesloten op de verdwenen GSM. Het onderzoek blijkt al gauw te verzanden in leugenachtige verklaringen en onwillige getuigen. De mensen van het team hebben hypotheses zat, maar geen van deze wordt bevestigd in het onderzoek. Vragen als waarom droeg het verbrande slachtoffer een pyjama terwijl hij daar absoluut niet woonde? Waarom wordt door zijn familie ontkent dat hij eigenaar van een restaurant is? Was hij echt niet belangrijker dan zijn naasten ons willen doen geloven? Het onderzoek dreigt dood te lopen totdat op de 28-tigste dag de GSM begint te ratelen. Goed recherchewerk heeft tot resultaat dat twee verdachten kunnen worden aangehouden. Bij huiszoekingen van de verdachten blijken zij in het bezit te zijn van de vermiste GSM, de vermiste pers en twee handvuurwapens. Natuurlijk ontkennen zij hun betrokkenheid, maar de rechter zal over hun lot beslissen.

Krantenbericht betreffende bovenstaande zaak

Mannen vrijgesproken van dubbele moord. DNA-materiaal stemt niet overeen AMSTERDAM (ANP) - De rechtbank in Amsterdam heeft gisteren twee mannen vrijgesproken van dubbele moord. Het openbaar ministerie verdacht het tweetal, S. G. en A. A., ervan op 2 juli vorig jaar in Amsterdam-West twee mannen te hebben gedood en vervolgens in brand te hebben gestoken. Volgens de rechtbank ontbreekt daarvoor echter het bewijs. Tegen G. was eerder achttien jaar cel geëist. Het OM had al vrijspraak geëist tegen de tweede verdachte, omdat die op het tijdstip van de moord in Turkije was. Beiden zijn wel tot drie jaar celstraf veroordeeld wegens wapenbezit en drugshandel. De rechtbank liet bij de straf meewegen dat beiden illegaal onder een valse naam in Nederland verbleven. Bovendien waren de twee al eerder in Duitsland veroordeeld tot hoge celstraffen wegens handel in drugs. Het OM gaat tegen de vrijspraak van G. in beroep. Het parket beraadt zich nog over het vonnis van A. De moorden werden gepleegd in een woning aan de Marianne Philipsstraat in Amsterdam-West. Brandweerlieden troffen de dode lichamen aan nadat zij bluswerkzaamheden in het huis hadden verricht. Een van de slachtoffers bleek gewurgd, de ander was met een pistool door de neus geschoten.

Geen DNA-gelijkenis

Beide verdachten hadden vrijwillig meegewerkt aan een DNA-onderzoek. Hun profiel kwam niet overeen met DNA dat werd gevonden in de woning waar de slachtoffers lagen en in de auto van een van de omgebrachte mannen. Ook de kogel waarmee een van de betrokkenen was gedood, kon volgens rechercheurs niet gelost zijn met het pistool dat in de woning van G. was aangetroffen. De politie kwam de twee op het spoor doordat G. de Gsm-telefoon van een van de slachtoffers gebruikte. Bij huiszoeking vond de politie tevens een zelfde hasjpers als een van de omgebrachte mannen kort voor de moord had gekocht. ■

DE POLITIE, EEN VOORUITSTREVENDE ORGANISATIE?

BERT BONNEMAIJERS

Als je je oor vroeger te luisteren legde in de politiekantines, of bij de gesprekken achter de balie, dan waren er momenten dat die heerlijke onderbuik-ontevredenheid lekker naar boven kwam. Kankeren, daar waren we goed in, soms lekker ongenuanceerd, maar dat luchtte op en zorgde ervoor dat we de dagelijkse routine en stress weer aankonden. Het is me overigens altijd opgevallen dat de mensen die dat deden over het algemeen zeer positief in hun werk stonden, maar dat het mopperen, zeg maar, als een soort veiligheidsklep diende die de druk verminderde. Sommige leidinggevenden snapten daar niets van, omdat in de carrièrerace mopperen slecht voor je toekomst was. Dus de carrièrejagers liepen veelal met een positivogrijns op het gezicht gebrand rond en schrokken vaak een beetje van dat ongenuanceerde gemopper. Vaak hoorde je tijdens het gemier dat de politie “altijd achter de feiten aanloopt”. Dat is deels logisch, we reageren als organisatie vaak op incidenten die al gebeurd zijn, hoewel er ook zoiets als preventie bestaat. Je hoorde dan bijvoorbeeld dat we qua vervoer altijd achter liepen en dat onze organisatie vaak met lege handen stond, ouderwets was georganiseerd en dat de automatisering niet deugde. Maar is dat werkelijk zo? Lopen we altijd achter de feiten aan? De laatste jaren zijn er grote slagen geslagen door het hacken van criminele communicatiesystemen en dat lukt niet met een achterlijke organisatie.

Bij mijn weten is dat nergens op de wereld eerder gebeurd. En hoe was dat dan vroeger? Zeg maar halverwege de jaren ’70? De organisatie was destijds op bepaalde punten zijn tijd decennia vooruit. Echt waar? Jazeker! Een kleine veertig jaar voordat het fenomeen “foodtruck” populair en hip werd beschikte de ME van de gemeentepolitie Amsterdam al over zo’n voertuig. De naam foodtruck was nog niet bedacht en onze rollende keuken werd “kadiwagen” genoemd. Het was een ME-voertuig met aan de zijkant een grote klep die open kon en waar op de zijkant een symbool van een vork en lepel was aangebracht. Erin stonden een of twee collega’s kroketten en frikandellen te bakken, of broodjes te smeren. Aan gezonde voeding werd in die dagen nog niet veel aandacht besteed, de “vette hap” stond boven aan het verlanglijstje. De (meestal) mannen in de kadiwagen waren in die tijd geen bebaarde hipsters, maar besnorde dienders, in die tijd droeg bijna iedere mannelijke diender een snor. De kadiwagen verzorgde de logistiek bij ME-acties, maar werd weer overbodig toen de LuPa’s kwamen. We hebben er nooit meer wat van gehoord, verdwenen in de geschiedenis. Waar het voertuig is gebleven weet niemand. Met een beetje geluk is het van de sloop gered, opgelapt en doet het nu dienst als hippe foodtruck. Maar ik vrees dat het een roemloos einde op de sloop is geworden. ■

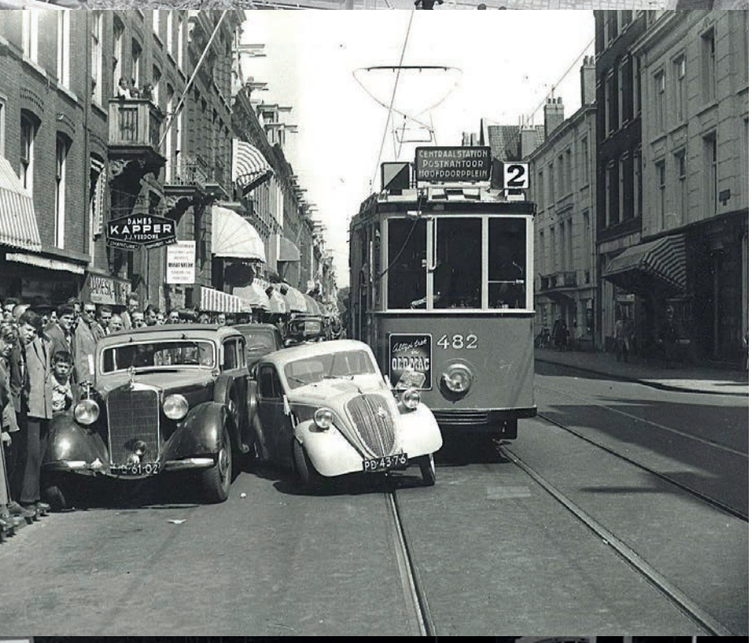

VERHALEN VAN BERT BONNEMAIJERS

Acht groepen

Het nekkenbrekers-weekend, wie herinnert zich het nog? Ik droom er nog wel eens van als ik doorgezakt ben. Met een beetje pech word ik dan gillend wakker! Vrijdag een middagdienst, gevolgd door drie ochtenddiensten. En het was alsof de duvel ermee speelde: bijna altijd op vrijdagavond en maandagmiddag tegen het eind van de dienst gebeurde er iets, een brand, een forse aanrijding of een aanhouding. Als je op maandagmiddag thuiskwam was je compleet uitgewoond. Gek genoeg vond ik dit zo'n beetje de enige negatieve uitwas van het achtgroepenrooster. Veel andere nadelen kan ik eigenlijk niet noemen. Voordelen des te meer. Ik vond zelf het belangrijkste voordeel dat je eigenlijk al jaren van tevoren kon weten wat voor dienst je op een bepaalde dag had. Binnen de onregelmatige dienst was er toch sprake van een regelmaat. Je wist natuurlijk wel dat de diensten gewoon gedraaid moesten worden.

De diensten gingen van laat naar vroeg, wat betekende dat - op die nekkenbreker na- er altijd na thuiskomst nog even tijd was om de dag te overdenken. Het achtgroepenrooster was de grote gelijkmaker. Iedereen was evenveel de klos. In deeltijd werd vrijwel niet gewerkt, dus je moest ook echt álle diensten draaien. Stelletjes die kinderen hadden deden dienst op tegenliggende groepen, zodat er eigenlijk nooit gedonder was over zorgtaken in het gezin. Dat men elkaar dan weinig zag werd op de koop toe genomen. Aan de andere kant was dat bij partners die een gewone kantoorbaan hadden natuurlijk ook het geval. Hoe vaak ik mijn vrouw op de trap ben tegengekomen als zij naar haar werk ging en ik uit de nachtdienst thuiskwam is niet te becijferen. Het hoorde er gewoon bij. En in de basisdiensten was de groep in principe op volle sterkte, in elk geval in de nachtdiensten. Het lukte in die jaren om in elk van de zeven districten continu zes à zeven auto's op straat te brengen, ook in de nachtdiensten.

Dat betekende dat er in Amsterdam zo'n vijftig eenheden beschikbaar waren. Kom daar nu nog maar eens om. En dan was er ook nog personeel om een aangifte op te nemen, de balie te bemannen en de arrestanten te verzorgen. Je kende vrijwel alle collega's van dezelfde groep in de hele stad. Je kwam elkaar tegen bij dienstsport (helaas gesneuveld), bij de ME, bij detachementen en grootschalige en districtsgrens-overschrijdende assistenties. De groep was in de meeste gevallen het warme bad dat bij dit werk zo belangrijk was. We kenden elkaar en elkaars privésituatie, we dronken samen een borrel en dat gaf een geborgen gevoel, waarmee het gemakkelijker werd om het tegen de boze buitenwereld op te nemen. Nog steeds bewaar ik hele goede herinneringen aan die eerste groep en ik vermoed dat dit bij velen van ons ook het geval is. De contacten die ik nu nog met de groepsleden van weleer heb zijn zonder uitzondering warm en met een soort samenzweerderig gevoel van een gezamenlijk verleden, alsof die oude groep een soort van broederschap was. Maar de klad kwam er in… door de introductie van de wijkteams bleek er opeens veel meer personeel nodig te zijn om al die decentrale bureautjes in bedrijf te houden en dat ging ten koste van het werk en de capaciteit op straat. Overvloed aan personeel werd ineens schaarste. Het acht-groepenrooster werd, hoewel steeds minder toereikend, nog jaren met kunst- en vliegwerk in stand gehouden, maar er kwamen proeven met intekenroosters (dan kun je je eigen rooster samenstellen, was het lokkertje) en die proeven slaagden natuurlijk, mislukken was geen optie. In de praktijk betekende het intekenrooster hooguit dat je kon vragen om een bepaalde dienst, maar uiteindelijk bepaalde de capaciteitsbehoefte welke dienst je kreeg. Toen de brigadier-boek planner werd, werd ook het maken van roosters een monsterpuzzel. Een bijkomend verschijnsel was dat de voorheen zo hechte groepen als het ware versplinterden. De stop werd uit het warme bad getrokken, zeg maar, en men bleef verkleumd en eenzaam achter in een leeggelopen badkuip. Boze tongen beweren dat het breken van de groepen een doel op zich was in de aanloop naar het intekenrooster. Het zou me niets verbazen als dat inderdaad zo was, want die groepen waren een forse machtsfactor. Deze maatregelen volgden ook een maatschappelijke ontwikkeling: het wij-denken binnen de dienstgroepen werd vervangen door individualisme. Het achtgroepenrooster had natuurlijk zo zijn eigenaardigheden. Om het aantal diensturen per week op gemiddeld veertig te kunnen houden was er een volledige dienst "over". Die groep werd als extra groep ingezet op de maandag, zodat er tussen 08:00 en 15:00 uur in totaal vier groepen in dienst waren.

In de nasleep van de Vondelstraatrellen, zat er op het bureau IJtunnel een kraakster vast in afwachting van een beslissing van het OM. Haar trawanten hadden besloten om haar te bevrijden, op maandagmiddag zo rond 14:30 uur. Tactisch gezien was dat niet zo'n handige beslissing van onze tegenstanders, want de ochtenddienst was nog aan het werk. Er waren nog drie andere dagdienstgroepen aan het werk en de middagdienst was net binnengelopen. Het was onmogelijk om in de week een tijdstip te vinden waarop er meer politiepersoneel aanwezig was. Het bureau stroomde razendsnel leeg en de aanval van de krakers verzandde vrijwel direct in een instant nederlaag. De onhandig gekozen vluchtroute over de tijdelijke Waterloopleinmarkt aan de Valkenburgerstraat was niets minder dan spitsroeden lopen voor de krakers, want de marktkooplieden lieten zich de kans om "de politie te helpen" niet ontnemen en ze lieten krakers struikelen, of gaven ze een paar "vriendschappelijke klopjes op de schouder". Zo snel als ze waren verschenen, zo snel waren ze ook weer verdwenen met achterlating van een paar aangehouden krakers. Er was geen leidinggevende aan te pas gekomen, daar ging alles veel te snel voor. Het was een sterk staaltje van eigen initiatief, dat toen meestal nog werd gewaardeerd, hoewel…. De districtschef had de hele actie vanuit zijn kamer gadegeslagen en kwam na afloop met opmerkingen aan het adres van een paar collega's die hun pet niet op hadden gehad…. Het achtgroepenrooster was zeker niet volmaakt, maar op de een of andere manier denk ik nog steeds met genoegen terug aan die tijd en aan de collegialiteit en het saamhorigheidsgevoel, dat broodnodig was bij het soms zo moeilijke politiewerk.

Posthuis Waterlooplein

Mijn rijbewijs heb ik gehaald op kosten van de politie, dat hoorde toen gewoon bij je opleiding. Het lukte niet om op de opleidingsschool les te krijgen van hun eigen rijinstructeur, een man die eruitzag als de tweelingbroer van Sjef van Oekel. Ik heb les gehad bij de Stadsreiniging, van een echt professionele instructeur. In die tijd kreeg je categorie E er als "bonus" bij. De aanhangercategorie werd zonder lessen en examen toegekend. De wetgever zat daar een beetje mee in zijn maag, want al vrij snel werd de E-categorie slechts verstrekt na een lestraject en een gedegen examen. Mijn zoon heeft enige tijd geleden een caravan gekocht, maar door de coronasituatie lukt het hem niet examen te doen voor de aanhangercategorie. En zo moest pa die enorme sleurhut, nog net geen tandemasser, van Purmerend naar de camping op de Veluwe rijden. Als vanzelf gingen mijn gedachten toen weer terug naar de jaren '90, toen ik voor dezelfde situatie geplaatst werd. ►

Als brigadier van de categorie “jongere oudere” was ik een van de weinigen die een BE-rijbewijs had. Vrijwel geen van de jongere dienders beschikte over zo’n rijbewijs. Maar ik had, net als die anderen, nog nooit van mijn leven ook maar een centimeter gereden met een aanhangwagen. In al zijn wijsheid had de leiding van het wijkteam IJtunnel besloten dat er een mobiel posthuis moest komen op het Waterlooplein, dat naast een wereldberoemde vlooienmarkt in die tijd ook een forse populatie overlast gevende verslaafden herbergde. Dat mobiele posthuis had het model van een rijdende schaftkeet en werd dagelijks naar en van het Waterlooplein gereden met een oude Volkswagen-bus zonder stuurbekrachtiging. Iemand met alleen een B-rijbewijs mocht de combinatie niet besturen, daar was het mobiele posthuis te zwaar voor. Het spreekt vanzelf dat ik als groepsbrigadier die taak kon delegeren aan de spaarzame en wat oudere groepsleden die wel over een BE-rijbewijs beschikten. Ik zat er eerlijk gezegd niet op te wachten om die klus zelf te doen, zeker niet nadat een collega iets te langzaam de slagboom van de binnenplaats van het bureau passeerde. Zonder dat hij het merkte sloot de slagboom weer tussen de bus en de aanhangwagen. Hij merkte er pas wat van toen hij de slagboom er volledig af had gereden. Tja... Dat leverde dus een schaderapport op. Al met al heb ik het een tijd op die manier kunnen uitzingen en voor me uit kunnen schuiven totdat, onontkoombaar, de dag aanbrak dat ik de enige persoon in dienst was die een BE-rijbewijs had.

En dan moet je wel. Je staat voor het blok. Het was geen optie om dat hok ‘s nachts op het Waterlooplein te laten staan. Met lood in mijn schoenen ben ik naar het Waterlooplein gereden en heb met de hulp van een collega de schaftkeet aan de bus gekoppeld. Met okselklots en klamme handjes heb ik de tocht van een paar honderd meter naar de IJtunnel gemaakt. Gelukkig besefte ik daarbij dat de bochten iets ruimer genomen moesten worden dan normaal, maar het leek wel een rit naar verweggistan. De slagboom naar de binnenplaats heb ik snel gepasseerd om te voorkomen dat ik die eruit zou rijden, zoals mijn voorganger deed. En dan sta je op de binnenplaats en moet de aanhanger achteruit op zijn plek worden geparkeerd!! De theorie van tegensturen begreep ik wel, maar ga er maar eens aanstaan, als je het nooit eerder hebt gedaan en zonder het gemak van stuurbekrachtiging. En natuurlijk stond er op de binnenplaats een stel betweters, of misschien kan ik in dit verband beter zeggen stuurlui aan wal, belangstellend toe te kijken hoe de brigadier op zijn snufferd zou gaan. Hoe het is gebeurd weet ik nog steeds niet, maar, klamme handjes of niet, het lukte in één keer om de aanhanger keurig op zijn plaats te krijgen. Het was net een droom, het voelde niet écht aan, zeg maar. Maar toen ik mezelf kneep bleek ik toch echt wakker te zijn. Een van de toeschouwers zei: “Je kan wel zien dat je al jaren een caravan hebt.” Ik werd niet geloofd toen ik dat ontkende en ze dropen een beetje teleurgesteld af omdat de sensatie waarop ze hadden gehoopt was uitgebleven. En in 2021? Het rijden met de caravan van mijn zoon zorgt nog steeds voor okselklots en klamme handjes. Het zal nooit mijn hobby worden, rijden met een aanhanger. En gevoelsmatig doet zo’n rit me nog steeds denken aan de verschrikkelijke terugtocht uit Rusland van Napoleon met zijn Grande Armée. Maar als het weer moet, draai ik mijn hand er niet meer voor om. En dat allemaal dankzij een maf mobiel posthuis op het Waterlooplein!!

Arrestantenzorg

Het is nu een fenomeen uit een ver verleden: je eigen arrestanten aan het bureau. Maar tot aan de komst van de centrale cellencomplexen was dat de gewoonste zaak van de wereld. Ieder bureau had een cellengang of -complex, inclusief volgekraste en volgekliederde deuren en muren. Hoe nieuwer het bureau, hoe moderner de cellengang was. In de oudste bureaus deden de cellen eerder aan kerkers denken dan aan de moderne politiecellen uit de meer recente politiegebouwen. Maar in vergelijking met de cellen in het oude Huis van Bewaring aan het Kleine Gartmanplantsoen of Weteringschans waren ze toch wel vooruitstrevend ingericht, vermoedelijk omdat dat op de nominatie stond om te verdwijnen met de bouw van de Bijlmerbajes. Het was echt een kerkercomplex uit 1850. De rottigste klus in de ochtenddienst vond ik toch wel het “arrestanten porren”. Dan moesten de bewoners van de cellen wakker gemaakt worden. Ze konden zich dan om de beurt opfrissen en kregen koffie en een ontbijt. Deze bewoners waren eind jaren ’70 in meerderheid meelijwekkende dakloze junks, voor wie een douchebeurt een ongekende luxe of op zijn minst een verre herinnering was. Sokken en ondergoed werden vaak gedurende een langere tijd gedragen. Op het moment dat je de cellen ‘s morgens opende kwam het “parfum van de straat” je als een massieve muur tegemoet. Als je niet voorzichtig was kon je flink je harses stoten aan die meur, gelardeerd met vleugjes lijflucht, zweet, ontlasting, urine en soms kots. Het gebeurde vrijwel nooit dat er in de cel iemand zat die zich de ochtend daarvoor had gedoucht, met aftershave, deodorant of parfum had besprenkeld en schoon ondergoed en sokken had aangetrokken. Ze sliepen op kunststof matrassen, met papieren lakens die iedere dag weggegooid werden. Waar ik me altijd over heb verbaasd is de omgang met besmettelijke ziektes, iets wat nu weer heel actueel is tijdens de coronapandemie. Als er een arrestant met schurft in de cel had gezeten moest die worden ontsmet. Begrijp ik. TBC ook nog wel, maar als een arrestant bijvoorbeeld syfilis of een andere SOA had, werd dat ook met grote plakkaten op de celdeur geplakt. En dat terwijl iedereen die er iets van afwist altijd zei dat je een SOA niet van de WC-bril kon krijgen, maar uitsluitend door het verrichten van seksuele handelingen met iemand die besmet was. De aroma’s die de cellen en hun tijdelijke bewoners voortbrachten zorgden voor meer dan voldoende terughoudendheid op dat gebied, meer dan de dreigende plakkaten op de celdeuren, zeg maar. Je hield instinctief zo veel mogelijk afstand van deze onwelriekende walmen verspreidende medemensen. De zorg bleef de hele dag doorgaan, eten, drinken, advocaatbezoek enzovoort. De arrestanten hadden een belletje in de cel waarop ze konden drukken als er iets was.

Bij de wachtcommandant ging dan een lampje op een controlebord branden. Je werd natuurlijk geacht om daarop te reageren. Daar werd op gecontroleerd, echt waar! Er was zelfs een leidinggevende die stiekem met een stopwatch in een lege cel ging zitten en op het belletje drukte. Als er niet snel genoeg werd gereageerd kreeg de wachtcommandant onder uit de zak. Dat ging een paar keer goed totdat een wachtcommandant niet reageerde en op de beschuldiging van onoplettendheid antwoordde dat hij donders goed wist dat de betreffende cel leeg was en dat dus alleen maar de bewuste leidinggevende in die cel kon zitten om op het knopje te drukken. Voor die fratsen had de wachtcommandant het te druk, dat liet hij duidelijk blijken. De leidinggevende droop teleurgesteld af en heeft de truc met de stopwatch daarna nooit meer herhaald. Soms ging er iets mis bij het fouilleren, dan werd er bijvoorbeeld een aansteker over het hoofd gezien. Een dronken gast had daarmee eens in een dronkenmanscel zijn onderbroek in de fik gestoken.

Op een gegeven moment begon hij wel heel erg hard op de deur te timmeren. Bij controle bleek toen dat de rook onder de deur door kwam. In de cel zelf gold code rood vanwege een mist die het zicht ernstig belemmerde. De rook bleek trouwens nog meer te stinken dan de onderbroek zelf, een bijzondere ontdekking. Onze gast is in een andere cel ondergebracht, dit keer zonder zijn aansteker en onderbroek. Ook is eens een keer een mobiele telefoon niet ontdekt bij de fouillering. Dat werd pas opgemerkt toen de arrestant doodleuk de wachtcommandant opbelde om een croissantje en koffie te bestellen, met een zoetje en melk. Operationeel had deze werkwijze zeker voordelen. Je arrestanten zaten immers aan het bureau. Voor een korte vraag of verhoor liep je naar de cel en haalde hem of haar eruit. Alle ritten van en naar cellencomplexen die heden ten dage worden uitgevoerd waren toen onnodig. De lijnen waren veel korter dan nu. Of de huidige praktijk efficiënter is kan ik niet beoordelen, want tegenover het heen en weergereis naar de cellencomplexen, stond natuurlijk dat er op de bureaus minder personeel vrijgehouden moet worden ten behoeve van de arrestantenzorg. Maar gek genoeg had die arrestantenzorg weer een eigen soort romantische dynamiek, althans zo kijk ik er nu tegen aan. ■

FEUILLE -TON 2 TON BUDDELMEIJER

Inmiddels waren wij beëdigd en hadden een vaste aanstelling met een proeftijd van twee jaar. De vermaledijde enkele streep was gegroeid naar twee strepen. Maar wie dacht dat je met het behaalde politie-diploma meteen de straat op kon kwam van een koude kermis thuis. Onze klas viel nog onder de jurisdictie van het Bureau Personeelszaken en Opleiding onder supervisie van Cp. Brouwer. En daar was het volgende bedacht: praktijkervaring opdoen bij een Afdeling; een inkijkje bij de Radio-Auto en Motordienst (RAMD) en de Verkeersdienst. Ik mocht beginnen aan Afdeling 7. Lekker dichtbij van het ouderlijk huis aan Admiraal de Ruyterweg naar de Marnixstraat. Ook de surveillance in de Jordaan trok mij zeer aan. Goede keus. Ik meldde mij bij een verbaasde wachtcommandant die kennelijk niet op de hoogte was van mijn komst. “Daar is de wachtkamer en neem een bak koffie.” Het is allemaal goed gekomen en ik heb daar een fantastische paar weken gehad.

Motordienst

Daarna naar de RAMD. Een aparte ervaring daar aan de Overtoom. Prima collegiale sfeer. Jongens van de gestampte pot. Heel Amsterdam was ons surveillance-gebied en ik kwam in uithoeken van de stad waar ik nooit van had gehoord. Neem de Oranjesluizen een complex van sluizen van het dorp Schellingwoude op de noordoever van het IJ tot de noordpunt van het Zeeburgereiland dat bekend stond als de “Paardenhoek”.

Geur

In het gebouw waarin de motordienst was gehuisvest hing altijd een bepaalde niet te definiëren geur. Het forensisch sectielokaal op de begane grond bleek de veroorzaker te zijn. Om te voorkomen dat wij als jonge dienders onderuit zouden gaan, bijvoorbeeld bij een aanrijding met zwaar letsel of een zelfdoding op het spoor, werden wij op een ochtend in de snijzaal van het Binnen Gasthuis verwacht. Niet iedereen uit onze klas heeft het einde van de obductie gehaald.

Zijtas

Tot slot nog een week of drie Verkeersdienst afdeling verkeersregelaars aan het Hoofdbureau van Amsterdam. Zij hadden hun verblijf boven de garage. Er werd in een twee ploegendienst gedraaid. 07:00-16:00 uur (ochtendspits) en een 9:30-18:30 uur (middagspits). Ja, we hadden toen nog een werkdag van negen uur. Onder scherp toezicht van een ervaren hoofdagent mocht ik op meerdere kruisingen in Amsterdam met het “BORD” het verkeer regelen. Dat was nog best ingewikkeld; zijkant openklappen met het woord “stop” en dan hele bord kwartslag draaien zodat het grote woord STOP zichtbaar werd en de opengeklapte zijkant weer dicht draaien. Ik vond het fantastisch. Iedere verkeersdeelnemer hield zich keurig aan de aanwijzingen en dat gaf een super goed gevoel. Bovenal de blikken van bevallige jongedames op de fiets vielen mij ten deel. Ik stond vaak op de kruising Tweede Hugo de Grootstraat en de Frederik Hendrikstraat. Het bord werd na afloop van de spits teruggezet in de plaatselijke groentewinkel en daar stond altijd een tasje met divers fruit klaar, dat verdween in de zijtas van de hoofdagent. Ik had nog geen zijtas.

Eindelijk aan de bak

De tijd was gekomen waarin onze klas de voorkeur kon uitspreken op welke afdeling je geplaatst wilden worden. Zeer democratisch en drie keuzes in volgorde. Ik koos voor Afdeling 7, 3 en 2 maar het werd Afdeling 14 aan de Pieter Aertszstraat. Ik was daar één keer geweest tijdens een rondje fiets/zoek tocht naar alle afdelingen in de stad van uit de opleidingsschool aan Derde Oosterparkstraat.

Zwarte politie-kever

Nu kon het echte werk beginnen. Een onvergetelijke eerste dag. Ik werd geplaatst op groep 3 onder leiding van de Brigadier Gerrit Slob. Op deze groep zaten de Hoofdagenten Gerrit Luyf, Leo Swart, Willy Rossen, en John Everts (mijn mentor) en de agent Joop Buhrs. Mijn mentor was die eerste dag vrij. Met mijn Brigadier een voorstellingsrondje door het gebouw naar de Chef, de Hoofdinspecteur Hagens, Inspecteur Jozen en Adjudant Kamerman. Na deze korte kennismaking kwam ik terecht in de wachtkamer, waar zich enige collega’s bevonden. Daar stond een grote zwarte kachel, een bank bij een grote houten tafel en twee kleine tafels, bij het raam, met daaromheen vier stoelen. Twee van deze stoelen hadden armleuningen. Mooi plekkie dacht ik, dus ik ging voor het raam in zo’n stoel zitten. ►

Nou dat was foute boel!!! Een kreet van een collega door de wachtkamer, ik schrok me te pletter. “Héééé, dat is de plaats voor de oudste hoofdagenten”. Als door een adder gebeten nam ik plaats op de bank bij de grote houten tafel. De kachel snorde lekker warm. De kamerwacht droeg zorg voor de kachel, de arrestanten en de koffiepot. Ik nam een afwachtende houding aan en keek schuins door het raam naar een zwarte politie-kever met zo’n driehoek op het dak met daarin het woord POLITIE. Binnen niet al te lange tijd zou ik daarin rijden.

Geboorte en overlijden.

Deze twee fenomenen liggen dicht bij elkaar zo bleek mij in de eerste weken aan de Pieter Aerszstraat. De eerste vond plaats op zondag ochtend toen wij van kamer 14 de opdracht kregen met spoed te gaan naar de Wielingenstraat 10 waar een vrouw in het trappenhuis aan het bevallen was. GGD rijdt. John stuurde de surveillancewagen met gepaste spoed naar de opgegeven plek en wij waren als eerste ter plaatse. In de slaapkamer op de eerste etage (waar de ouders van de vrouw woonden) vond de bevalling plaats. Een wonderlijke gebeurtenis, zeker voor een jonge agent, die nog niet eens getrouwd was. Enige weken later kwam er een melding van een enorme gaslucht in de Karel du Jardinstraat. Nu was dat niet zo vreemd want het Gemeente Energie Bedrijf Amsterdam was bezig met het schoonbranden van stadsgasleidingen omdat die straat werd overgeschakeld naar aardgas. Maar zo’n gaslucht als bij het opgegeven perceel sprong er sterk bovenuit. Omdat alle deuren gesloten waren wees ik met mijn wijsvinger naar een bel en kreeg onmiddellijk een enorme optater van John met de toevoeging “ben jij helemaal besodemieterd; één vonk en alles gaat de lucht in!!!” Informatie leerde dat op de tweede etage een alleenstaande bejaarde vrouw woonde die een beetje de kluts kwijt was. Via de buren en een klauterpartij achterom kwamen wij bij de bedoelde woning. Op de gebruikelijke wijze werd een ruitje van de keukendeur ingetikt en het slot opengedraaid. Maar de deur ging niet open: met breed plakband waren alle kieren van de deuren en ramen van de keuken dichtgeplakt. Eenmaal binnen zagen wij een persoon bewegingloos met het hoofd in de oven. Het laatste restje stadsgas had zijn werk volledig gedaan.

Vangzeil

Maar het kan ook anders. Vechtpartij Ceintuurbaan 440 klonk het uit de mobilofoon. Aangekomen zagen en hoorden wij dat een man en een vrouw in een hevige scheld-vechtpartij verwikkeld waren. Nadat door onze aanwezigheid de rust was weergekeerd bleek het volgende te zijn voorgevallen. De man, een groenteboer, was zojuist begonnen met het naar beneden laten van zijn markies om de groente-uitstalling voor de deur, tegen de middagzon te beschermen. De vrouw had zojuist besloten uit het leven te stappen en sprong vanuit de vierde etage uit het raam. Helaas ontvouwde op hetzelfde moment de groenteboer zijn markies hetgeen nu als een prachtig vangzeil dienstdeed. Nadat zij zonder ernstig letsel daarvanaf was gerold moest de man dat met een scheldkanonnade en een partijtje klop bekopen. Drie dagen later las ik in het Meldingsrapport dat zij een geslaagde sprong uit de achterzijde van het pand had gedaan.

Surveillance en detachering.

Veelal te voet, blokken, of met de fiets. Ik maakte kennis met de Rode Brigadier, de Pijp en het meer deftige Amsterdam Zuid. Verkeerslichten regelen met een draaiknop aan een grijze zuil. De mouwen moesten dan voorzien zijn van plastic zwart/wit manchetten. Belangrijke voetbalwedstrijden, het bloemencorso en niet te vergeten de Sinterklaas-intocht eisten zo de nodige inzet. Toen mijn vrouw met onze zoontjes een keer bij zo’n Sinterklaas intocht waren was riepen zij naar iedere geüniformeerde collega PAPA PAPA!! Ik zat te vlassen op een rijopleiding noodzakelijk voor het besturen van dienstvoertuigen. Eer ik aan de beurt was voor deze opleiding was de zwarte politie-kever met driehoek op het dak ingeruild voor een witte. →

Posthuizen

De twee binnenstadbureaus kampten met chronische onderbezetting in de middagdiensten, waardoor de buitenbureaus het personeel leverden, met name aan de Warmoesstraat en het Singel. Van daaruit kon je ook gestuurd worden naar het posthuis Rembrandtsplein, met een heel eigen sfeer, of het Centraal Station. Amsterdam telde in de jaren ‘20 zo’n 54 posthuizen waarvan ik er toch wel aan 12 dienst heb gedaan. Een ervan had een driedubbele functie en wel die aan de Stadhouderskade hoek Nicolaas Berghemstraat. Op de bovenverdieping van dit posthuis was het Politiemuseum van Amsterdam gevestigd onder supervisie van de Brigadier Kraai. Tijdens de opleiding heeft onze klas ook daar een bezoek gebracht waarbij de Brigadier een uiteenzetting gaf van de meest vreemde toestellen, voorwerpen en attributen die mensen bij bepaalde spelletjes gebruikten en dat liep niet altijd goed af. Aan de achterzijde van dat posthuis in de garage bevond zich de zogenaamde “staketseldienst” waar toen drie hoofdagenten belast waren met het vervaardigen van borden en verwijzingen van de talrijke wegopbrekingen in de stad.

Foutje

Omdat Afdeling 12 niet kon leveren moest ik op een druilerige ochtend van 8.00 tot 9.00 uur een verkeerspost bemannen op de oversteekplaats in de De Lairessestraat. Er staken daar veel schoolkinderen over en er waren diverse gevaarlijke situaties ontstaan. Van hogerhand was de oekaze gekomen dat daar van maandag tot en met vrijdag tussen 8 en 9 een verkeersagent zou staan om de boel te regelen. Het was tegen negenen toen de stroom kinderen was opgedroogd, ik drijfnat en koud besloot in een portiek een zware Brandaris op te steken. Terzelfder tijd kwam een kordate vrouw voor mij staan die op niet mis te verstane wijze te kennen gaf dat het geen pas gaf om in uniform in een portiek te gaan staan roken en de verkeerspost te verlaten. “Waar zijn uw manchetten?” Ik was verbaasd en met stomheid geslagen dat mij zo de les werd gelezen. “Weet u wel wie ik ben?” Ik moest het antwoord schuldig blijven. Daarna beende zij weg. Op het bureau vertelde ik aan Brigadier Slob het voorval en hij antwoordde “Dat was Juffrouw De Jong”. Reken maar; daar komt nog een stevig gesprek achteraan. Vanaf nu ben jij kamerwacht, want zij kan elk ogenblik bellen en dan moet je onmiddellijk naar het Hoofdbureau. Het was een spannende dag; maar het verwachte telefoontje bleef uit. ■

ASSISTENTIE COLLEGA'S

Wie van ons kent die kreet niet? De roep 'assistentie collega's' stond (en staat) er garant voor dat alles wat voeten, hoeven of wielen had zich ogenblikkelijk met grote spoed in de richting van de politiemensen in nood begaf. Met een noodgang met toeters en bellen door de stad rijden leverde soms taferelen op die in een gooi- en-smijtfilm niet zouden misstaan. Wel eens met zwaailicht en sirene op zaterdagmiddag door de Kalverstraat of over de Dappermarkt gereden? Nou, dat dus! Het ontbrak er alleen maar aan dat er een grote mand met sinaasappelen omver werd gereden. In elk geval leverde het een fikse adrenalinekick op. Wat we ook allemaal (nog) weten is dat hoe dichter je bij de beoogde locatie kwam, hoe meer je moest uitkijken voor alle andere eenheden die, ook blind op weg naar hun maatjes in nood, uit letterlijk iedere zijstraat kwamen schieten. En ja, ook met toeters en bellen. En soms ging dat niet helemaal goed. Ik ben blij dat ik niet alle schaderapporten op hoef te maken die in dat soort situaties noodzakelijk waren. De wetenschap dat je, als het er op aankwam, zeker in een grote stad op straat er nooit lang alleen voor stond gaf een goed gevoel. Op dat soort momenten bruisten de warme gevoelens van collegialiteit door je lijf. Geweld tegen de politie is helaas van alle tijden, alleen lijkt het er tegenwoordig op dat de lontjes korter zijn, en het geweld ernstiger en grootschaliger van aard is geworden. Wat ik ook niet uit het begin van mijn loopbaan ken is geweld tegen brandweerlieden en ambulancemedewerkers. Dat was toen letterlijk een brug te ver, dat deed je gewoon niet! Je zou het een nu verdwenen morele drempel kunnen noemen. In het begin van de jaren '80, toen er nog sprake was van Rijks- en Gemeentepolitie, kwam er een assistentie collega's-melding van de Rijkspolitie bij een café-restaurant bij Het Schouw, aan het einde van de Nieuwe Leeuwarderweg. Dat was nèt geen Amsterdams gebied meer.

De RP-eenheden waren veel dunner gezaaid vanwege het grote gebied dan de Amsterdamse, dus het was logisch dat die melding bij onze meldkamer terecht kwam. Ik denk dat er uiteindelijk zo'n 20 man assistentie kwam opdraven. In die tijd was ik mentor aan de Linnaeusstraat en met een ploegje leerlingen gingen we daar in een busje ook heen. In het restaurant was een stel dronken autoslopers met elkaar op de vuist gegaan en die konden de politie er niet bij gebruiken, dus de RP-eenheid die als eerste ter plaatse kwam werd door de vechtende autoslopers, die nu opeens door een 'gezamenlijk belang' één front vormden, één, twee drie weer buiten de deur gezet. Er werd versterking aangevraagd en die kwam. Er was een opperwachtmeester van de Rijkspolitie bij (vergelijkbaar met een brigadier bij de Gemeentepolitie) die de leiding nam. Hij had een lange wapenstok bij zich en droeg laarzen en een rijbroek, zo'n pofbroek die je vooral in de jaren '30 en '40 bij uniformen zag. Deze opper zou wel even gaan "de-escaleren", zoals hij zei. De versterking werd nog even achter de hand gehouden. Hij ging stram naar binnen, met de lange wapenstok geheven, pofbroek en laarzen aan, pet op en werd binnen drie seconden weer buiten de deur gezet. Dat was het sein om met de hele meute naar binnen te gaan en al die gasten aan te houden. Dat was redelijk snel gebeurd door de tsunami aan dienders die in een niet te stuiten golf het café binnenstroomde, maar wat mij vooral is bijgebleven is dat er van het meubilair in het restaurant werkelijk niet één stuk nog hoger was dan een centimeter of 30. Letterlijk alle tafels en stoelen waren door de 'heren' aan stukken geslagen. Als slopers functioneerden ze blijkbaar prima. Daar eten zou op dat moment letterlijk, zoals bij de oude Romeinen, 'aanliggen' betekenen. De laatste twintig jaar kwam ik op weg van en naar mijn werk vrijwel dagelijks langs dat pand. Het is nog steeds een café-restaurant, hoewel het inmiddels wel van eigenaar en naam is veranderd. Er staan nu tenminste tafels en stoelen in die het mogelijk maken om zittend te eten. Ik heb daar nooit meer autoslopers gezien, maar er wel eens heerlijk gegeten. ■

DE WERELD DRAAIT DOOR EN EEN BEETJE EXTRA

LiekeSchrijft.Amsterdam

Zowel in mijn blogs als op Instagram **(@Liekeschrijft)** deel ik met regelmaat dingen over geweld tegen hulpverleners of tegen politie specifiek. Toen ineens hing de politiebond NPB aan de telefoon en zoefzoef ging het snel. Ik voelde me vereerd, maar tegelijk vond ik het vre-se-lijk eng. Ik ben nogal recht voor zijn raap, niet erg subtiel en eehmm... vrij duidelijk in mijn woordkeuze. Dat is regelmatig mijn kracht, maar ook (zeer regelmatig) mijn valkuil. En hoe zou dat gaan op live televisie bij De Wereld Draait Door. Zonder enige kennis of kunde van mediatraining.

Op het bureau netjes het uniform aangetrokken. Collega's die vragen of ik het spannend vind. Zou het van m'n kop af te lezen zijn? "Ik schijt zeven kleuren stront." "Doe maar niet dat is misschien niet zo handig op live televisie." "Oke dan niet." Lieve Misha bracht ons weg. Misha is mijn zogenoemde zorg inspecteur. En hij kijkt dwars door me heen. Best onhandig soms, maar ik ben er dankbaar voor. Personele zorg heel heel hoog in het vaandel. En hij kent me goed. Ook in hoeverre ik dit onderwerp belangrijk vind. Het onderwerp waar Jan en ik zometeen over gaan praten is geweld tegen politieambtenaren. Misha weet heel goed hoe dit me aan het hart gaat. We krijgen een mini peptalk. Het komt erop neer dat we onszelf moeten zijn. En niet te lang van stof. Haha! Boven in de best wel gezellige soort van huiskamer bij De Wereld Draait Door werd bevestigd aan de telefoon door Erik Akerboom dat ik gewoon mezelf mocht zijn. "Weet je het zeker?" was daarop mijn antwoord. Want politiek correct enzo is niet geheel mijn ding. Of geheel niet. Dat wist hij zeker. Jan en ik mochten gewoon ons verhaal vertellen, onze kijk, ons gevoel. En ons vooral niet inhouden. Oke. Dat werd ook eigenlijk al eerder bevestigd door de woordvoering van de korpsleiding. Wij zaten aan de koffie met extra koekjes en hadden net eten besteld. Je kan in ieder geval niet zeggen dat er niet goed voor de gasten gezorgd werd. Nog een peptalk van de mannen van de bond. Een paar minuten nadat we opgehangen hadden aan de telefoon stond Erik Akerboom voor mijn neus en mijn voorgenomen netheid was al meteen verdwenen "Kolere wat ben je groot in het echt" zei ik ieeeets te enthousiast. Goeeeeie binnenkomer wel. Maar hij kon er smakelijk om lachen. Je kan het ijs maar beter meteen breken zullen we maar zeggen. Ik had er een nachtdienst opzitten dus toen ik bij Beppie in de stoel mocht voor een makeupje was ik al gauw helemaal op mijn gemak. Poedertje hier, poedertje daar. ➔

Weg waren mijn wallen. It's Magic. En ze hield het nog heel naturel ook. Jan in de make-up en even samen een foto maken. Het is toch een flinke rollercoaster en zonder hem had ik hier nooit van mijn leven naartoe gedurfd. Chickenshit 2.0 met m'n grote bek. Wat ben ik dankbaar en trots! Tijdens het eten werd er nog even het een en ander doorgesproken. Gekke wereld hoor die televisie. The Tesky Brothers waren een welkome afleiding tegen de zenuwen. Lekker meeklappen en ze waren oprecht ontzettend goed. Eenmaal aan tafel vloog de tijd voorbij. Het begon over het stroomstoot wapen wat we moeten gaan krijgen. Jan vertelde ontzettend goed wat ons overkomen is maart dit jaar op de Bloemenmarkt. Lees hier het at5 artikel. Ik vind zijn kracht in vertellen en uitleggen zo sterk. Woah! Trots en opgelucht dat hij dit vertelde en ik het niet hoefde te doen (haha!) zat ik ernaast. Toen Matthijs begon over "had dit voorkomen kunnen worden?" voelde ik al het vuur, woede, frustratie en strijdkracht omhoogkomen. Het gaat naar mijn idee niet meer om voorkomen, het gaat om straffen. Blijf met je poten van hulpverleners af. Besluit je dat niet te doen, dan moet je écht goed gestraft worden. Alles wat je kan voorkomen is natuurlijk prachtig. En ik hoop dat het stroomstootwapen daar iets aan toe gaat voegen. Maar, ook met een stroomstoot wapen kan er iemand je een beuk geven. Of je moedwillig een hersenschudding slaan. Of in je gezicht tuffen. De straffen en gevolgen voor de daders zijn klein, minimaal en zijn geen genoegdoening voor de hulpverleners. Dit moet anders. We hebben hier alles wat hoog in de boom zit bij nodig. Wij hebben elkaar al en onze blauwe familie, en hulpverlenersfamilie, is ontzettend groot. Wij zijn er voor elkaar en vechten voor en naast elkaar. Enige wat wij kunnen doen is alles wat GTPA is goed en duidelijk vast te leggen. Elkaar er scherp op houden dat we ondanks dat het zo ontzettend aan de orde van de dag is we het toch echt nooit mogen vergeten vast te leggen.

Het vloog voorbij. En daar was Misha om ons op te halen! Dikke knuffel en nog napraten met een bitterlemon en toch best trots op ons. Overspoeld met ontzettend lieve reacties. Mijn telefoon ontplofte. En die van Jan ook. Ik weet dat ik nog lang niet iedereen heb bedankt en ik denk dat dat ook niet gaat lukken, maar weet dat ik het ontzettend lief vind. De strijd is nog lang niet gestreden maar als dit een ieniminie beetje heeft kunnen bijdragen of misschien een beetje bewustwording heeft gecreëerd dan was het het al meer dan waard. En het was een gave ervaring onder het motto: "If you can't beat the fear, just do it scared." De paar mensen die me te boos/pittig/geëmotioneerd vonden. Ik zie wat jullie bedoelen, maar dit ben ik. Deze strijd is voor mij belangrijk. En dat is voor mij en de mensen dicht bij mij soms best heftig, maar het is oke. En nee ik weet dat ik hier geen excuses voor aan hoeft te bieden en dat doe ik ook niet, maar dit onderwerp doet me veel. Daarom wat uitleg bij het vuur, de boosheid en alles wat je aan me zag. Er is een bodycam filmpje van de beelden van de mishandeling van Jan en mij op de Bloemenmarkt. Ik vind het tot op de dag van vandaag moeilijk dat filmpje te zien. Tot tranen aan toe. Tijdens de opname van de serie Bureau Burgwallen (vanaf 30 oktober op RTL5) ging Ewout Genemans het bodycamfilmpje even kijken. Ik keek mee en werd onverwachts geconfronteerd met 101 emoties. En heb boehoehoe stijl staan huilen. Ben een vrouw van 31, volwassen en 12,5 jaar in dit prachtige beroep. Maar ik had blauwe familie schouders nodig om me te troosten. Ik wil liever niet janken om die klootzakken die ons naar het leven stonden, maar het is wat het is. Ik ben zo. En omdat excuses aanbieden voor wie je in de kern van je bestaan bent niet mijn ding is, doe ik het maar anders: Het is prima dat ik zo ben.

Again

Er zit een mens in het pak. Daar waar je mij slaat, doe je iedereen verdriet die om mij geeft. De politie hoeft je beste vriend niet te zijn wat mij betreft. Maar blijf met je poten van ons af. Besef dat ik je zus had kunnen zijn. Of Jan je beste vriend. Besef dat er mensen zijn die huilen om ons verdriet, trots zijn op onze overwinningen, lachen om onze slechte grappen. Besef dat de politie ook gewoon werk is. De bakker sla je toch ook niet op zijn smoel als zijn brood uitverkocht is? Vlieg je de stratenmaker aan als hij een baksteen verkeerd heeft neergelegd? Of de bloemist die gewoon haar werk doet? Nee. Besef dat de brandweer ook komt als je moeder gereanimeerd moet worden. Besef dat de ambulance geen enkel ander doel heeft dan levens redden en mensen helpen. Hoe de fuck is het mogelijk dat je ze belaagd? En hierbij ook alle andere beroepen die te maken hebben met zinloos geweld. De zorg, de mensen in de daklozenopvang. You name it en zij doen hun werk voor de maatschappij. Ze zijn belangrijk voor ons allemaal. We zijn allemaal mens.

PUZZEL

DIAGRAM RONDEDANSPUZZEL SPA NR 32

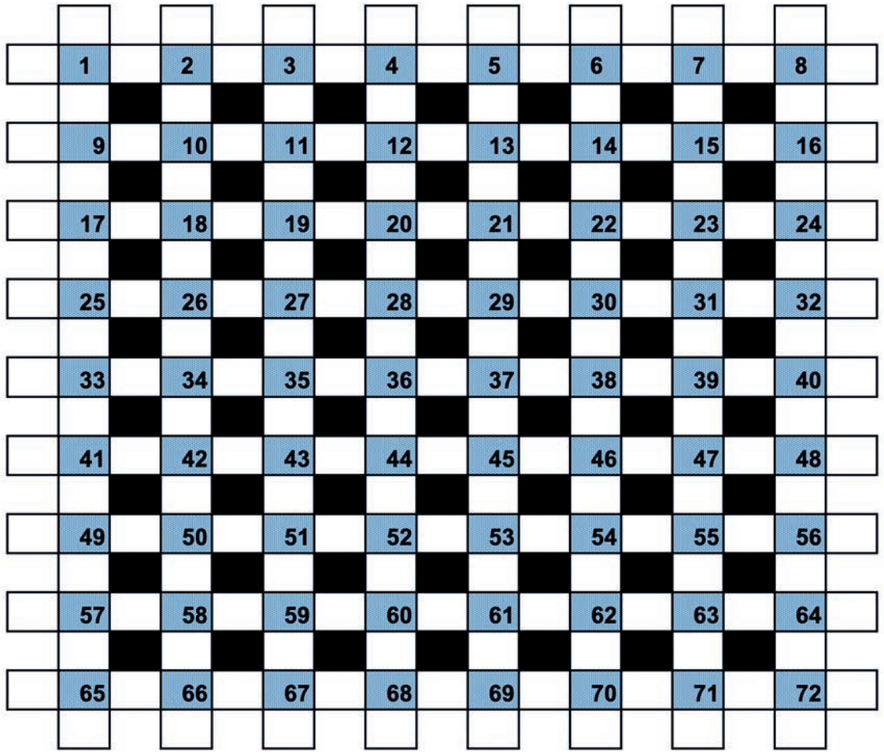

Vul de woorden volgens de draairichting van de klok. Het eerste woord begint boven cijfer 1. Waar de andere woorden beginnen, moet u zelf uitzoeken. Bij juiste invulling leest u rondom een adagium dat boven cijfer 1 begint. Dit adagium kunt u opsturen naar puzzel@spa-amsterdam.nl en wel voor 1 augustus 2021. Veel puzzelplezier.

Omschrijvingen

1. Vroegere muntstuk
2. Zangstuk
3. Beginstreep
4. Regelmaat
5. Bloem
6. Eens
7. Heilige
8. Kerkelijk gebruik
9. Deel van schip
10. Lef
11. Water
12. Pas
13. Druppelwater
14. Europeaan
15. Gebied
16. Roofdier
17. Brasserij
18. Voorgerecht
19. Hemellichaam
20. Larve
21. Krachtstroombron
22. Kern/hoogtepunt
23. Verdichte zuurstof
24. Fris.
25. Bakmiddel
26. Stuk chocolade
27. Breekbaar
28. Houding
29. Desondanks
30. Woning
31. Schrijfbenodigheid
32. Diepe poel
33. Deel van NBr
34. Watervogel
35. Ontkenning
36. Voertuig
37. Verharde huid
38. Eetzaal voor officieren
39. Ongemak
40. Niemand uitgezonderd
41. Deel van lichaam
42. Levendig
43. Losgeraakte naad
44. Geroosterd vlees
45. Ooit
46. Honingdrank
47. Behoeftige
48. Haak
49. Gast
50. Karweitje
51. Alleen spel
52. Zorg
53. Neusvocht
54. Trend
55. Worm
56. Winkel
57. Duitse keizer
58. Handvol
59. Stijl van een deuropening
60. Opdracht
61. Orgaan
62. Houtstof
63. Hetzelfde
64. Mikken/bepalen van de richting
65. Diva
66. Iedere
67. Insect
68. Hoekpilaar
69. Dierengeluid
70. lichtende kring om de zon
71. Gokspel
72. Via

OPLOSSING FILIPINE SPA NR 31

1	O	V	E	R	D	O	E	N	2	D	E	R	D	E
3	G	E	K	L	E	E	D	4	S	M	E	R	E	N
5	M	E	E	L	M	O	L	E	N	6	S	O	M	S
7	H	U	Z	A	A	R	8	M	E	D	I	C	U	S
9	W	Y	Z	I	G	I	N	G	10	Z	W	A	N	G
11	B	A	B	B	E	L	12	O	O	G	A	R	T	S
13	N	E	D	E	R	L	A	N	D	14	B	A	N	K
15	E	T	A	G	E	R	E	16	R	O	E	R	I	G
17	P	O	S	T	B	O	D	E	18	L	O	V	E	N
19	K	A	P	E	R	Y	20	M	O	D	I	S	T	E
21	S	C	H	U	U	R	T	J	E	22	M	A	D	E
23	O	P	H	O	G	E	N	24	A	B	S	U	R	D
25	G	E	H	A	K	T	26	M	A	A	N	D	A	G
27	D	I	E	R	E	N	T	U	I	N	28	E	G	O
29	S	T	R	A	N	D	E	N	30	H	A	G	E	L

De oplossing van de puzzel in het maartnummer luidt: “De Magere brug ken de Munt niet drage.” In goed gespeld oud-Amsterdams dialect. We ontvingen acht inzendingen, waarvan er zes helemaal goed waren. Bij loting viel Joke Hopstaken-Kuipers in de prijzen. Het moet vanwege corona nog even wachten voordat we een uitreikingsdatum kunnen afspreken. Er staan nu drie winnaars in de wachtrij.